

žega pletera učestalih, složenijih, i sudbonosnih pojava i zbivanja.

Od intimnog, najintimnijeg prikaza osobnih boja svijesti, struja duše i profila osobnosti, kao individualnog i socijalnog sloga uvjeta razvitka i staslosti za korake u životu, do sve širih, i najširih, društvenih zbivanja, njihovih značajki na život društva, zajednice, obitelji i pojedinca kao njezina nukleusa.

Kada narasle težine kao nabujale vode zaprijetu ratom kao poplavom, zbivanja se nepredvidivim ritmom, tempom i dinamikom odvijaju i počinju odnositi stare koordinate, urušavati običaje, mijenjati osobna i društvena obzorja i naviještati, silom i patnjom, ranama i ožiljcima, parametre novih profila, kao stožernih snaga novih ustroja, i društva, i duše pojedinaca kao sastavnice društva. Iznimnom psihološkom osjetljivošću pojačanom obuhvatnom spoznajom i slojevima strukture koju promatra, koju nam nudi svakoga trena svojega razmišljanja i obiljem slikovitih poredaba u ime što jasnijeg i sočnijeg prikaza jezgrovne vrijednosti momenta svakoga nositelja radnje u svakom trenu misli, raspoloženja i akcije, gospođa Nada Far svojim romanom Dragoljupče, daje psihološku potku za veliku socijalnu fresku i njene boje kao kolorit vremena, težine i tragike ratnih razaranja, osobito sudbina ljudi i dubine njihovih trauma, da bi se, u konačnici trostrukog

pletera ljudi i zbivanja, posljedica i mogućnosti, moglo, na krilima nade kao srži čovjekova života prepoznati - da nije bilo kiše i oluje, travnata livada ne bi bila tako sočno zelena....kao livada iz sna.!

A snovi se ostvaruju mukotrпно, etapno, sporo, uz mnoge prepone i odgode, mnoge klonule iluzije i odricanja, često i odustajanja od pvotnih poleta, što opet stvara podlogu vrstama i oblicima skepse, kao osobite potpore valu stalnih nastojanja nalaženja uvjeta za optimizam kao gorivo opstojnosti čovjekova bića u viorima života.

Roman Dragoljupče zavrijeđuje svoje mjesto, dragocjeno mjesto, u osobnim bibliotekama čitatelja kao podsjetnik i poticaj za uzlazne staze života, od Jučer k Danas, a osobito prema Sutra i novih generacija koje će to Sutra dočekati i oblikovati ga kakvoćom ljepote života i mnogih novih nadanja kao goriva pregnućima za dobro, moralno i vrijedno...

Ovo djelo je stvaralački umjetnički prinos senzibilitetu budućnosti, u ime snažne vjere u najbolje značajke života.

Primljeno: 2014 - 02 - 17

Dr.sc. Slobodan Elezović, prof.
 Hrvatsko komunikološko društvo,
 Zagreb, Hrvatska

Natjecanja u umjetničkim djelatnostima

Čitajući biografije umjetnika svih umjetničkih područja i profila, lako je zamjetljivo isticanje nagrada i priznanja na različitim međunarodnim natjecanjima i naglasci na osvojenim nagradama, osobito rangiranih prvih triju vrhunskih pozicija na rang - listama. U sumi, tako koncipirane biografije umjetnika odjekuju kao da susrećemo gotovo vanzemaljske vrijednosti umjetnika čiji profili i radijusi utjecaja djelatnosti gotovo i nemaju pravu cijenu za svaki od nastupa i programsko-izvedbenih značajki, u svakoj od ponuda, priredaba.....

Težište pozornosti ovom prigodom stavljam na glazbu, jer je glazba najšire komunikacijsko područje, ona ne poznaje granice i predstavlja

vrstu univerzalnog komunikacijsko-izričajnog sustava, u interpersonalnim i interkulturalnim odnosima, u suvremenom svijetu brzih prijenosa, ponuda, spoznaja, poticaja i utjecaja....

U jednom razgovoru s uglednim japanskim skladateljem Mo Shin Ichiro Ikebe, koji je bio skladateljem glazbe u filmovima iz opusa legendarnog redatelja Kurosawe, od filma Kagemusha nadalje, do završnoga djela u opusu velikoga redatelja, profesor Ikebe je bio rekao:

Natjecanja u glazbenom području držim tek izazovom mladosti, vrijednošću u ime okupljanja i druženja, razmjenu iskustava, kao višednevni život u „mini-kampusu“, dok mladi čovjek, posvećem umjetnosti, ne trasira svoj put i ne počne sustavni osobni razvitak na svom izabranom putu i usmjerenju svoje krea-

tivne energije i djelatnosti, u svakom svojem nastupu, glede afirmacije izabranoga smjera i staze. Često se osvojene nagrade tumače kao „univerzalna vrijednosna kategorija“ a uistinu izražavaju tek izbor jednoga iz grupe sudjelujućih, bez spoznaje da su možda oni najbolji bili izvan sudjelovanja u natjecateljskoj priredbi. Nagrade treba viskofrekventnim pristupom relativizirati smislom i ukupnim značenjem.

Kada je veliki svjetski filozof i književnik Jean Paul Sartre bio odbio Nobelovu nagradu za literaturu, izazvao je iznenađenje svjetske javnosti, a umjetnik je bio tada rekao: „Iskustvo me je poučilo da oni koji žude i teže za nagradama, često ih ne zaslužuju, a oni koji ih svojim djelom u svojoj djelatnosti zaslužuju, njima nagrade nisu potrebne – kao simboli koje nadvisuju supstrat njihova djela, umjetničke ponude. Veličina kreacije se mjeri učestalošću dosega koji umjetnik može postići svojim djelovanjem, razinom - često nedostupnom mnogim drugima iz područja srodne ili istovrsne djelatnosti. A genijalnost se sudi po visini dosega, često i izvan spoznajnog opsega većine sudionika i njihova motrišta. Stoga i jeste ekskluzivna. Ad vocem motrišta, često svjedočimo u programima umjetničkoga klizanja ponuđenoj umjetničkoj izvedbi pred „povjerenstvom od desetak članova“ koje, često s

nevjericom spoznajemo raspon prosudbe i ocjene istovjetnoga i istodobno ponuđene izvedbe umjetničkoga programa.

Zar je moguće da se i za vrijednosti punoga stupnja, pa i više, razilaze prosudbene spoznaje članova Povjerenstva?!

To se međutim zbiva na svakom od tih natjecanja i ustrajno potvrđuje potrebe relativizacije svakog člana svakoga od prosudbenih povjerenstava. Suditi o umjetnosti je vrlo nezahvalno, a osobito se izjašnjavati u slučaju da je član prosudbenog Povjerenstva osobno nižega ranga i razine od izvođača kojega se „odlučuje“ prosuđivati i ocjenjivati.....fenomena je u izobilju i treba ih svrstati u mnoge „zgrade“, od – vitičastih, uglatih, do okruglih...itd. Možda je u suvremenosti, s vrhunskim tehničko-tehnološkim ponudama i širini mogućnosti pristupa, osobito glazbenoj umjetnosti, potrebno reafirmirati iskustvenu istinu da je glazbu najbolje slušati i osobno je primati u samoći i tišini noći, jer je u tim uvjetima najsnažnijega odjeka i najvećega pokretačkog utjecaja snagom svoje kreativne sadržajne supstance.

Dr.sc. Slobodan Elezović